

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

№ 421

20.08 2025 ЕЛ

«2025-2028 елларга Татарстан Республикасы
Спас муниципаль районында ихтыярый
хәрәкәткә ярдәм» район программасын
раслау турында

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы территориясендә эшчәнлек
алып баручы ирекле берләшмәләр эшчәнлегенә ярдәм итү максатларында
Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы башкарма комитеты карар бирә:

1. «2025-2028 елларда Татарстан Республикасы Спас муниципаль районында
ихтыярый хәрәкәткә ярдәм» дип аталган район программасын расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының
рәсми сайтында <http://spasskiy.tatarstan.ru> һәм хокукый мәгълүматның рәсми
порталында <http://pravo.tatarstan.ru> игълан итәргә

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Спас
муниципаль районы башкарма комитет җитәкчесе урынбасары В.А. Осокинга
йөкләргә.

Спас муниципаль районы
башкарма комитеты җитәкчесе

Р.Л.Исланов

ТР Спас муниципаль районы
Башкарма комитетының
2025 елның _____ апрелендәге _____ номерлы
карары белән
расланган.

**«2025 - 2028 елларга Татарстан Республикасы Спас
муниципаль районында ирекчеләрне үстерү»
муниципаль программасы**

Болгар 2025

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программа исеме	«2025 – 2028 елларга Спас муниципаль районында Иреклекне үстерү» муниципаль программасы
Муниципаль заказчы	Спас муниципаль районы башкарма комитеты
Программаны эшләү	Спас муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре бүлеге
Программаның төп башкаручылары	– Спас муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге; – Спас муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге; – Спас муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; – Спас муниципаль районы Советының массакүләм мәгълүмат чаралары белән эшләү бүлеге; – «Спас муниципаль районы» Спас муниципаль берәмлегенең финанс-бюджет палатасы – оешмалар, фондлар, ижтимагый берләшмәләр.
Программаның максаты	– Спас муниципаль районында ихтыярий хәрәкәтне формалаштыру һәм үстерү өчен шартлар тудыру, социаль әһәмияткә ия эшчәнлектә балаларны һәм яшьләрне законсыз катнашуга жәлеп итү,
Программаның бурычлары	– яшьләрне күптөрле социаль ирекле программаларга, проектларга, акцияләргә системалы жәлеп итү; – яшьләр мохитендә волонтерлык эшчәнлеген пропагандалау; – халыкның төрле катламнарының ирекле эшчәнлекләрендә катнашуга кызыксынуны стимуллаштыру һәм ирекле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә теләүче гражданнарга ярдәм итү; – ирекле рәвештә һөнәри эшчәнлектә катнашуның беренчел тәҗрибәсен алу исәбенә яшьләрнең конкурентлыкка сәләтен һәм һөнәри компетенциясен арттыру; – яшә кешенең дөньяга карашы һәм яшәү рәвеше буларак социаль ярдәмне, хәйриячелекне популярлаштыру. – социаль әһәмияткә ия төрле проектлар, акцияләр, чаралар эшләү һәм гамәлгә ашыру; – жирле үзидарә органнарының ижтимагый берләшмәләр, мәгариф, социаль яклау системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән үзара хезмәттәшлеген үстерү. – социаль партнерлыкның төрле рәвешләрен үстерүне һәм гамәлгә ашыруны тәмин итү;

	- ирекеләр хәрәкәтен пропагандалау (реклама агитацияләре, акцияләр уздыру, ирекеләр темасын массакуләм мәгълүмат чараларында яктырту, SMM (социаль медиа);
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2025 – 2028 еллар
Чыганак һәм куләмнәр финанслау	Программаны финанслау дәүләт яшьләр сәясәте чараларын гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән жирле бюджет акчалары, грант һәм иганәчелек акчалары исәбеннән гамәлгә ашырылачак. 2025 – 100 000 2026 – 100 000 2027 – 100 000 2028 – 100 000
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре	- яшьләрдә актив гражданлык позициясе һәм җаваплылык формалаштыруга ярдәм итүче гражданлык җәмгыяте нигезе буларак Спас муниципаль районында яшьләрнең ирекле хәрәкәтен тотрыклы һәм планлы үстерү өчен шартлар тудыру; - «социаль активлык», «патриотик тәрбия» Федераль проектлары күрсәткечләренә ирешү; - ирекеләр нигезендә иҗтимагый файдалы өлкәдә җәмәгать һәм һөнәри мәшгульлеккә җәлеп итү юлы белән яшьләрне активлаштыру; иреклеккә ярдәм итүнең тотрыклы бербөтен иҗтимагый-дәүләт системасын булдыру - ирекеләр ролен күтәрү һәм социаль эшчәнлекнең инновацион практикаларын тарату.
Программаны гамәлгә ашыруны тикшереп тору	Спас муниципаль районы башкарма комитеты

I. ПРОГРАММАНЫ ХӘЛ ИТҮГӘ ЮНӘЛДЕРЕЛГӘН ПРОБЛЕМАНЫҢ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

Иреклек - социаль партнерлыкның һәм граждан җәмгыяте үсешенә уникаль ресурсы. Иреклек җәмгыять тормышының социаль-әһәмиятле өлкәләрендәге проблемаларны хәл иткәндә иҗтимагый-дәүләт көчләрен берләштерү өчен нигез булып тора: мәгариф, мәдәният, сәламәтлек саклау, спорт, территорияләргә төзекләндерү һәм үстерү, өлкән кешеләргә һәм сәламәтлеге мөмкинлекләргә чикләнгән кешеләргә, Бөек Ватан сугышы ветераннарына, махсус хәрби операциядә катнашучыларга һәм аларның гаиләләренә, балаларга, гражданның социаль яктан якланмаган башка категорияләренә ярдәм.

Өлеге муниципаль программа түбәндәге норматив-хокукий документлар нигезендә эшләнә:

-РФ Президентының «Традицион Россия рухи-эхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте нигезләре» 2022 елның 09 ноябрендә 809 номерлы Указы;

- «Россия Федерациясендә яшъләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабрендәге 489-ФЗ номерлы Федераль законны;

- «Яшъләр һәм Татарстан Республикасында дәүләт яшъләр сәясәте турында» 1993 елның 19 октябрендәге 1983-ХІІ номерлы Татарстан Республикасы Законы (2021 елның 5 маендагы 35-ТРЗ номерлы редакциядә);

- «Россия Федерациясе субъектларының югары вазыйфай затлары (дәүләт хакимиятенә югары башкарма органнары җитәкчеләре) эшчәнлегенә һәм Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары эшчәнлегенә нәтиҗәлеләгән бәяләү турында» Россия Федерациясе Президентының 2021 елның 04 февралендәге 68нче Указы

- «Мәгариф» милли проектының «Социаль активлык», «Патриотик тәрбия» федераль проектлары;

-Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2016 елның 4 февралендәге 63 номерлы карары белән расланган «2030 елга кадәр Татарстан Республикасы дәүләт яшъләр сәясәте стратегиясе»;

- 2030 елга кадәр Татарстан Республикасы Спас муниципаль районын социаль-иқтисадый үстерү стратегияләре

Иреккә эшчәнлеккә гамәлгә ашыруда яшъләргә – халык категорияләренә зур роль бирелә. Аларга мобильлек, активлык, энергиялелек, кыюлык, чыдамлык һәм түләүсез хезмәткә омтылыш хас. Буш вакыт булу һәм һөнәри яктан үсү теләге шулай ук иреккә эшчәнлектә катнашуга сәбәп булып тора. Моннан тыш, иреклеләр яшь гражданнырга эхлакый тәрбия бирүнең көчле ресурсы булып тора, шуна күрә яшъләрне иреккә эшчәнлеккә җәлеп итү мөһим. Иреккә эшчәнлек җирле бергәлеккә максатларына һәм ихтияжларына җавап бирә торган характерда булу сәбәпле, Спас муниципаль районы территориясендә патриотик, экологик, социаль, мәдәни, медицина, наркотикларга каршы юнәлешләр буенча актив эш алып барыла. Шәһәр һәм районның волонтерлык отрядлары муниципаль район территориясендә үз фикерләрен белдергән юнәлешләргә сайлап алалар һәм алга җибәрәләр.

II. Программаның төп максаты һәм бурычлары

Дәүләт яшъләр сәясәтенә өстенлеккә юнәлешләреннән чыгып, әлеге Программаны гамәлгә ашыруның төп максаты булып, массакүләм оештырылган иреккә хәрәкәтне үстерү һәм аңа ярдәм итү тора, бу - җәмгыятьтә уңай таныла торган иреклеләр образын популярлаштыру, яшъләрнең заманча җәмгыять

проблемаларын хэл итү буенча ижади активлыгына ярдәм итү һәм ирекле отрядларның һәм үзәкнең нәтижәле эшләне өчен шартлар тудыру юлы белән.

Программаның төп бурычлары булып:

- яшьләрне ирекле социаль әһәмияткә ия эшчәнлеккә жәлеп итү;
- яшьләрнең ирекле инициативаларын ачыклау һәм хуплау;
- ирекле берләшмәләргә финанс, мөлкәт, мәгълүмат, консультация ярдәме механизмнарын үстерү;
- жирле үзидарә органнары һәм халыкның үзара хезмәттәшлегендә даими эшләнүче система булдыру;
- муниципаль берәмлек халкына ирекле берләшмәләр тарафыннан күрсәтелә торган социаль хезмәтләрне үстерү өчен шартлар тудыру;
- ижтимагый берләшмәләр иреклеләрен яңадан әзерләү һәм укуту;
- муниципаль берәмлектә хәйрия эшчәнлеген һәм ирекле хәрәкәтне кызыксындыру һәм кызыксындыру;
- жәмгыятьтә ирекле эшчәнлекнең уңай имиджын формалаштыру.

III. Программаны эшләнүнең фәнни-методик нигезләре

Программа нигезенә идеяләр салынган:

- балалар һәм яшүсмерләр ихтыярийлыгы буенча барлык дәүләт һәм ижтимагый структураларның үзара килешенгән, максатчан эшләнү күздә тоткан системалы-оешкан якын килү;
- иреклелек идеясен формалаштыруда халыкның һәр яшь, Социаль, һөнәри һәм башка төркемнәрен исәпкә алып эшнәң аерым рәвешләрен һәм ысулларын куллануны күздә тоткан адреслы якын килү;
- үзсүзлелекне һәм акыллы инициативаны күздә тоткан активлык;
- иреклелекнең аларга бербөтен һәм комплекслы якын килүне күздә тоткан төп юнәлешләренә универсальгә принцибын, үзләренә ата-бабалары өчен горурлык хисен, милли традицияләрен көнүзгә һәм гаилә эчендә мөнәсәбәтләрдә, укуда һәм хезмәткә якын килүдә, ижат алымнарында үстерүче узган буыннарның социаль-кыйммәтле тәҗрибәсен куллану зарурлыгын күздә тоту.

IV. Ирекле эшчәнлекне гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре

Спас муниципаль районы яшьләренә ирекле инициативалары һәм ижади активлыгы түбәндәге төп юнәлешләр буенча гамәлгә ашырыла:

- халыкның социаль яктан якланмаган катламнары, авыр торыш хәленә эләккән кешеләр (пензионерларга, инвалидларга, ата-ана каравыннан мәхрүм калган балаларга ярдәм күрсәтүне дә кертеп) белән эшләнү һ. б.;

-балаларда һәм яшьләрдә билгеле бер социаль-һөнәри позиция һәм жаваплылык формалаштыру (яшьләр социаль һәм һөнәри тәртип ысулларын, яңа социаль рольләрне, шулай ук социаль һәм һөнәри эшчәнлек төрләрен үзләштерәләр);

сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру һәм физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүне пропагандалау;

- социаль тискәре күренешләрне (наркомания, алкоголизм, тәмәке тарту, женси юл белән йога торган инфекцияләр, ВИЧ/СПИД) профилактикалау;

- "хәвеф төркемен" дә кертәп, балалар һәм яшьләр белән эшләү (мәсәлән, мәгълүмати материаллар чыгару, патриотик тәрбия программаларын гамәлгә ашыру);

- мәдәниягә диалогны популярлаштыру һәм милләтара конфликтларны профилактикалау;

- эре мәдәни, спорт һәм социаль әһәмияткә ия башка чараларны оештыруда һәм уздыруда ярдәм итү;

- гражданнарны экологик тәрбияләүгә һәм әйләнә-тирә мохитне саклау эшләрен оештыруга ярдәм итү (мәсәлән, урманнарны һәм сулыкларны чистарту, агач утырту акцияләре);

- ирекле кан донорлыгына ярдәм итү;

- башка ирекле инициативаларны үстерүгә ярдәм итү.

V. Программаны гамәлгә ашыру чаралары планы

№ п/п	Чаралар	Вакыт
1.	“Язгы мәрхәмәтлелек атнасы” акциясе	февраль-апрель
2.	Мәдәният объектларын һәм һәйкәлләрен торгызу, аларны профилактикалау һәм тәрбияләү (танып белү край белеме, шул исәптән экологик проблемаларны хәлдән килгәнчә хәл итү)	апрель
3.	Татарстан ирекләре форумында катнашу	май
4.	«Яшел республика» республика проектын муниципаль районда гамәлгә ашыру	июнь-август
5.	«Спас районында иреклелек үсеше проблемалары» темасына муниципаль районның жирле үзидарә органнары һәм ижтимагый оешмалары вәкилләре белән «Түгәрәк өстәл» үткәрү.	сентябрь

6.	Спас муниципаль районында Иреклекне үстерү мәсьәләләре буенча норматив-хокукий документлар әзерләү	сентябрь-октябрь
7.	Мәгариф учреждениеләрендә «Иреклек нигезләре. Аның үсеш перспективалары».	сентябрь
8.	Татарстан Республикасы Спас муниципаль районында «Ихтыярийлар мәктәбе» профиль сменасын оештыру	март, декабрь
9.	«Дөньяның барлык буяулары» республика проектын гамәлгә ашыру	ел дәвамында
10.	«Сәламәтлек сессиясе» республика проектын гамәлгә ашыру	ел дәвамында
11.	"Доброгод" ирекле акцияләрен оештыру	ел дәвамында
12.	«Россия гражданы мәңгегә» республика проектын гамәлгә ашыру	ел дәвамында
13.	Казан шәһәрендә «Татарстан доброволецы» республика сменасында катнашу	ел дәвамында
14.	«Жиңу волонтерлары» Бөтенроссия ижтимагый хәрәкәтенең жирле бүлекчәсен координацияләү	ел дәвамында
16.	Татарстанда «100 000 игелекле эш» республика акциясен оештыру	ел дәвамында
17.	«Игелек дәресләре» республика проектын гамәлгә ашыру	ел дәвамында
18.	«Иреклек-балаларга» республика проектын гамәлгә ашыру	ел дәвамында
19.	Спас муниципаль районында иреклек хәрәкәте үсешенә мониторинг үткәрү	ел дәвамында

VI. Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәләре һәм аларны бәяләү ысуллары

Ирекле эшчәнлекнең нәтижәлегенә төп критерие булып гражданның анда катнашу дәрәжәсе, ирекле хезмәттен файдаланучы оешмаларның саны, шулай ук ирекле дөньяга карашында, карашларында һәм кыйммәтләрендә, ижтимагый әһәмиятле тәртибендә чагыла торган тенденцияләр тора.

Ирекле эшчәнлекне үстерүнең ахыргы нәтижәсе жәмгыятьнең рухи һәм әхлакий потенциалын күтәрү, социаль проблемаларны хәл итүдә ижтимагый

оешмаларның ролен көчэйтү, муниципаль хакимият органнары белән Коммерциячел, ижтимагый оешмалар арасында партнерлыкны ныгыту, жәмгыятьтә социаль һәм икътисадый тотрыклылыкка ирешү булырга тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру түбәндәгеләр өчен уңай шартлар тәэмин итәргә тиеш:

- социаль үсеш, чөнки социаль әһәмиятле проблемаларны хәл итү өчен шактый ресурслар җәлеп итәргә мөмкинлек бирә;

- икътисадый үсеш, чөнки ирекле эшчәнлек халыкның мәшгульлеген арттыруның, социаль эшчәнлеккә дәүләт чыгымнарын экономияләүнең мөһим элементы булып тора;

- мәгариф системасы, чөнки балаларның һәм яшьләрнең ихтыяры эшчәнлегенә - аларның белем һәм күнекмәләрен формалаштыру һәм үстерү, рухи-әхлакый һәм хезмәт тәрбиясе, шулай ук карьера үсеше өчен һөнәри кызыксынуны гамәлгә ашыру чарасы, бигрәк тә коллективта аралашу тәҗрибәсен алу һәм составында өлкән яшьтәге гражданныр, инвалидлар, балалар булган гаиләдә кирәкле махсус белем һәм күнекмәләр алу өлешендә;

- массакүләм мәгълүмат чаралары, чөнки иреклеләр эше җирле бергәлекләрнең тормыш шартларын яхшырту буенча үзара ярдәмләшүнең кызыклы очраklары белән тулы.